

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA
PODUREDNIŠTVO:		Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Bosni se približuje zima Je Nemčija res združena?

Obnovljeni poleti s humanitarno pomočjo

Na pobudo Cyrusa Vancea sta se prejšnji teden v Ženevi sestala predsednik ZRJ Čosić in Tudjman. Čosić je kljub protestom Črnogorcev in šešljencev pristal na demilitarizacijo Prevlake, polotoka, ki zapira vhod v vojaško luko Boko Kotorsko. Polotok je sicer hrvaški, vendar ga od vojnih dogodkov na Hrvaškem zasedajo jugoslovanske sile. Te naj bi se sedaj umaknile še pred novembrom. Vance-Owenov mirovni načrt predvideva še druga demilitarizirana območja, tako npr. tudi samo Sarajevo in nekaj drugih večjih mest v BiH. Vendar je srbska stran do tega predloga zadržana, izrecno pa nasprotuje predlogu ZDA (in zdaj tudi dvanajsterice) o zaprtju zračnega prostora nad Bosno, kar bi onemogočilo bombardiranje s strani srbskega letalstva. Karadžić je zagrozil, da se bo v primeru takšne odločitve srbska delegacija umaknila z mirovne konference. Toda z uspehom sestanka Tudjman-Čosić okrepljeni Vance je voditelju bosanskih Srbov že javno dal vedeti, da bi bila to huda napaka in mu celo dejal, da sedaj ne more več računati na takšno pomoč iz Srbije kot nekoč. Oba pogajalca sta namignila, da z Izetbegovićevim povratkom za pogajalsko mizo (s Srbi) pravzaprav preprečujeta tihi dogovor o razdelitvi BiH med bosanskimi Hrvati in Srbi.

Predsednik Izetbegović se je po obisku v Pakistanu, kjer je prosil za orožje in hrano, ustavil v Ljubljani. Tu sta ga z vsemi državniki častmi sprejela Kučan in Drnovšek, obiskal pa je tudi nekaj begunskih

centrov. V pogovoru za TV je Izetbegović dejal, da ima nekatere informacije, po katerih naj bi vendarle prišlo do vojaškega posega v Bosni, sicer pa ne računa, da bi se vojna zavlekla še za eno leto. Toda ocene ameriške obveščevalne službe CIA so zelo dramatične. Samo zaradi mraza in lakote naj bi v prihajajoči zimi umrlo od 150 do preko 200 tisoč ljudi, po ocenah Združenih narodov celo 400.000. Zdravstvene oblasti v BiH so objavile uradno sporočilo o blizu 15.000 ubitih v zadnjih šestih mesecih, toda številka je menda v resnici kar trikrat večja. Uradni glasnik Bele hiše pa je postregel s pričevanji očitvecev poboja 3000 mož, žena in otrok.

V nedeljo so po skoraj mesecu dni na sarajevskem letališču pristala štiri letala s humanitarno pomočjo. V samem mestu so se v začetku tedna nadaljevala obstreljevanja s srbskih položajev. Tako je bilo tudi v nekaterih drugih mestih. V Drvarju so Srbi zažgali legendarno leseno hišico, v kateri se je leta 1944 skrival Tito. Po besedah storilcev naj bi bil prav on kriv te »verske« vojne, ker je Muslimanom dal status naroda.

Kljub temu, da naj bi Čosić ob srečanju s Tudjmanom priznal obstoječe meje in navzlic aboliciji za uporniške Srbe, sovraštvo ostaja. Hrvaško naj bi že zapustila polovica nekdanjih živčih Srbov. Oba predsednika pa sta se sedaj tudi uradno dogovorila, tako Tudjman, da naj bi čimveč Hrvatov iz Srbije prišlo na Hrvaško, hrvaški Srbi pa naj bi se odselili v Srbijo.

Prejšnje dni so v Nemčiji na veliko praznovali drugo obletnico združitve, ko je praktično nekdanja Vzhodna Nemčija prešla v Zahodno. Nemška zvezna republika je v začetku nekako neboleče absorbirala Nemško demokratično republiko. Kancler Helmut Kohl se je tedaj smatral in to upravičeno za protagonista te ponovne nemške združitve (prva je bila v moderni dobi leta 1871, ko je iz malih in večjih držav in držav nastalo po nemško-francoski vojni novo nemško cesarstvo). Bonnska Nemčija je politično, gospodarsko in

drugače osvojila pankowsko Nemčijo, potem ko je padel eden od njenih zadnjih rdečih »vladarjev« Ernst Honecker; danes slavniti jetnik v novi Nemčiji. Ironija usode: za njegovo uradno izročitev Bonnu se je ogrevala najbolj prav Jelcinova Rusija, prava in največja naslednica ZSSR, ki je Honeckerja pravzaprav politično rodila, razvila in vedno podpirala — tudi ona vse do svojega neslavnega konca...

Sedanja praznovanja so potekala po celi državi. Zlasti velika so bila v deželi Meklemburg v mestu Schwerin, kjer so se slavnosti udeležile najvišje državne oblasti, kot predsednik republike von Weizsäcker in kancler Kohl. V stolnici je bila slovesna ekumenska maša, zvečer v mestnem gledališču slavnostna predstava. Sam kancler Kohl pa je bil tarča živahnih izgrediv skrajnežev, kar je bilo že več časa tudi drugod po Nemčiji razvidno. V Kolu namreč vidijo ne le skrajneži ampak na splošno nezadovoljneži simbol politične volje po združitvi obeh Nemčij in tej sledeče nove situacije. Gre predvsem za socialno nesorazmerje in gospodarske težave (ne nazadnje brezposelnosti), ki jo je morda prehitra združitev prinesla. Res je, da je sicer marka danes najmočnejša evropska valuta, res pa je tudi, da Nemci sami niso več tako gotovi za nadaljnje blagostanje. Bivši kancler, socialni demokrat Helmut Schmidt se je te dni polemično obrnil do svojega krščansko demokratskega naslednika z zahtevo, da se dejansko izrazi o nemški bodočnosti, posebej o sedanjem gospodarskem stanju.

so na to opozorile, vendar pa se marsikaj izkažejo za nemočne.

Evropa in svet sta pred dvema letoma pozdravila združitve Nemčije z upanjem, da bo nova velika država postala dejavnik miru in sodelovanja. To sicer danes uradna Nemčija tudi je. Vendar pa obujanje mračne preteklosti s strani skrajnežev le meče grozljive sence na današnji razvoj nemške države. In prav zato je nujno, da odgovorne oblasti z vso odločnostjo v kali zatrejo nevarne nostalgije težnje nekaterih.

Spectator

Slovenska televizija v FJK

Pokrajinsko vodstvo SSk z zadovoljstvom jemlje na znanje sklep, sprejet na zadnji seji Ministrskega sveta, da se končno - po 17 letih - sklene pogodba med predsedstvom samim in ustanovo RAI za slovensko televizijo v FJK. Predsednik Amato je smatral, da je že skrajni čas, da italijanska država izpolni eno izmed sprejetih obveznosti, kar je brez dvoma tudi sad prizadevanj predstavnikov SSk in sploh vse slovenske manjšine, pa tudi podpore samostojne matične domovine Republike Slovenije.

V tej številki dobite:

- Slovenščina na Goriškem je enakopravna (str. 2)
- O vračanju cerkvenega premoženja (str. 3)
- Po stopinjah sv. Ignacija (str. 4)
- 5. koroški kulturni dnevi pri nas (str. 5)
- Seja Zveze slovenske katoliške prosvete (str. 6)

IZBRUHI RASIZMA IN NACIZMA

Pri vsem tem moramo še spomniti na vedno pogostejše pojave, ki spominjajo na temachno preteklost. Vedno bolj se oglašajo novonacistične tolpe, ki napadajo tuje priseljence, skrunijo židovske spomenike in pokopališča, kažejo nestrpnost do demokratičnega reda. Vse to je vzbudilo val ogorčenja posebej v evropskih državah, ki so poskušale Hitlerjevo preganjanje oz. invazijo v teku druge svetovne vojne. Oblosti

Obeta se nov slovenski dnevnik

Iz časopisnih poročil razberemo naslednje: pripravlja se nov slovenski dnevnik, ki bo skupen za ves slovenski prostor: v zamejstvu bo izhajal pod starim imenom Primorski dnevnik, v Sloveniji pa pod imenom Republika. Uredniške centre bo imel v Trstu, Gorici, Novi Gorici, Celovcu in seveda v Ljubljani in Kopru. List naj bi bil informativen, kot je zatrdil njegov glavni urednik Bojan Brezigar: »Hočemo ustvariti informativen list v razliko od onih v Sloveniji, ki so vsi povezani s političnimi strankami.« Novi dnevnik

naj bi začel izhajati že ob koncu oktobra ali v začetku novembra; svojo pot naj bi našel tudi na Koroško in v videmsko pokrajino. Tako časopisna poročila.

Bojan Brezigar je pa deželni svetovalec, izvoljen na listi Slovenske skupnosti. Ali bo še naprej družil to funkcijo z odgovornostjo za novi dnevnik? To se vprašujejo volivci SSk.

Izdajatelj novega dnevnika bosta družba »Prae« ter ZTT, s skupnim kapitalom šest milijard lir.

Prvi pravi slovenski denar

V ospredju zanimanja ostajajo odnosi s Hrvaško. Prejšnji teden je Drnovšek le odšel na obisk v Zagreb, toda tamkajšnji pogovori, ki jih je gostitelj, premier Šarinić označil za »težke«, niso prinesli nikakršnih sadov, dosežena stopnja »minimalnega razumevanja« pa je očitno nizka, saj so se incidenti v Piranskem zalivu nadaljevali tudi ta teden. Tokrat je hrvaški patroljni čoln zaplul celo v slovenske teritorialne vode.

Predsednik Republike in predsednik parlamenta Bučar sta že podpisala odlok o razpisu volitev za 6. oz. 10. (del volitev v Državni svet — senat) december. Nadaljujejo se ugotovila o predvolilnih koalicijah, v opozicijskem bloku pa se zdi, da obstajajo nekatera nesoglasja med SKD in ostalimi strankami, saj je prva zadržana glede podpisa koalicijske pogodbe. Vse stranke pa so si edine glede vprašanja medijev, ki se je zopet zaostri po odločitvi Sveta RTV (nadzornega organa javne televizije), da v času 24-dnevne volilne kampanje ne bo objavljala poročil o strankarskih dejavnostih. Opozicija meni,

da bo ta ukrep privilegiral vladne stranke, katerih predstavniki se bodo na televiziji pojavljali kot vladni funkcionarji.

Slovenci smo prejšnji teden dobili svoj prvi pravi denar. Zaenkrat so v obtoku bankovci za 1000, 500 in 100 tolarjev s Prešernovo, Plečnikovo in

Jakopičovo podobo. Vse ostale bankovce (vključno z največjim za 5000 s podobo Ivane Kobilice) naj bi uvedli do konca leta. Vlada se pri tem ni odločila za denominacijo, kar pa bo očitno morala storiti vsaj naslednja, saj se je inflacija v septembru celo nekoliko zvišala. **Leon Marc**

Slovenščina na Goriškem je enakopravna!

To je vsebina dveh razsodb, ki sta v zadnjih tednih opredelili slovensko manjšino na Goriškem kot priznano jezikovno manjšino. Gre, namreč, za pravno opredelitev slovenske manjšine, ki jo priznava in ščiti pravni in ustavni red italijanske republike, tako kakor izhaja iz znane razsodbe Ustavnega sodišča št. 62/92, o kateri sem že poročal v tem listu.

Najprej se je treba zaustaviti ob sila pomembni razsodbi Deželnega upravnega sodišča (DUS v ital. TAR) z dne 10.8.1992. Razsodba je namreč sprejela priziv, ki ga je vložila doberdobska občina proti dekretu Deželnega nadzornega odbora. Ta dekret je črtal iz občinskega statuta člene, ki zadevajo rabo slovenščine v občinskem poslovanju. Razsodba DUS-a je tako razčlenjena in pravno utemeljena, da ji ne moremo zanikati ustavne razsežnosti! Vsi slovenski izvoljeni predstavniki bi morali poznati to razsodbo, ki jo lahko najdejo tudi v slovenskem dnevniku. Vsebinska te razsodbe popolnoma sprevrže vsa pravna tolmačenja o protizakonitosti slovenščine, zlasti glede rabe manjšinskega jezika izvoljenih predstavnikov. Slovenščina je odslej povsem zakonita in dovoljena tudi v izvoljenih svetih!

Ostaja še problem pravnomočnosti te razsodbe, ki je prvostopenjska, saj lahko Dežela vložiti priziv na Državni svet. Vendar gre za tolmačenje Upravnega sodišča, ki ima pristojnost na celem teritoriju dežele FJK. Kar je pomembno za goriške Slovence, je popolna istovetnost in enakopravnost s tržaškimi. To pomeni, da načela Posebnega statuta priloženega Londonskemu memorandumu, veljajo tudi na Goriškem. Člen 8 Osimskega sporazuma med SFRJ in Republiko Italijo se glasi: »V trenutku, ko preneha veljati posebni statut priložen Londonskemu sporazumu o soglasju z dne 5.10.1954, izjavlja vsaka stran, da bo obdržala v veljavi notranje ukrepe, ki so že sprejeti v okviru izvršitve omenjenega statuta, in bo zagotovila v okviru svojega notranjega prava, da se ohrani raven zaščite pripadnikov ustreznih manjšin, ki je predvidena z določbami posebnega statuta, ki je prenehal veljati.« Upravni sodniki pravijo, da nikjer v tekstu Osimskega sporazuma, mednarodne pogodbe med bivšo SFRJ in Italijo, ne izhaja ozemeljsko ločevanje. Od-tod enakopravnost goriških in tržaških Slovencev! Med drugim, nadaljuje razsodba, Republika ščiti manjšine s posebnimi »normami«, ki so lahko različnega značaja. Iz tega sledi, da so norme v korist manjšine lahko deželnega značaja ali organov, ki so tej podrejeni, saj gre za uveljavitev in uzakonitev ustavnega načela o aktivni zaščiti jezikovne

manjšine. Torej tudi občinski statut Doberdoba se je ravnal popolnoma v skladu z ustavnimi principi o najširši obliki uveljavitve načel o zaščiti manjšin v okviru pristojnih državnih teles.

Naslednja pomembna razsodba z dne 1.10.1992 zadeva rabo slovenskega jezika v sodstvu. Tržaško prizivno sodišče (Corte d'Appello, organ 2. stopnje) je razveljavilo sklep goriške Preture lanskega januarja. Ta sklep je ugotovil, da manjšina na Goriškem ni priznana, ker ni zakona, ki bi uresničeval ustavna člena 3. in 6. Slovenci imamo le nekaj zakonov na šolskem področju, to pa še ne pomeni, da uživamo pravice ostalih manjšin. Odtod prepoved rabe slovenščine sovedenjskemu županu Primožiču. Proti oprostitilni razsodbi goriške Preture je bil vložen priziv, ki je sprejel vse ugovore odv. Sanzina, zlasti glede rabe slovenščine. Prizivno sodišče je bilo mnenja, da se člen 109 kazenskega postopnika, ki omogoča rabo materinščine pripadnikom priznane manjšine, aplicira tudi na Goriškem. V nasprotnem primeru, nespoštovanje določil člena 109 kazenske procedure lahko povzroča razveljavitev postopka.

Sodni zbor tržaškega Prizivnega sodišča je razveljavil prvostopenjski proces in vrnil akte goriški Preturi za obnovev postopka. Iz tega izhaja, da se bodo tudi Goričani lahko posluževali svojega jezika na sodišču v skladu s členom 109 kazenskega postopnika.

R.F.

Iz New Yorka

Zadnje dni septembra je nepričakovano umrl župnik slovenske fare sv. Cirila in Metoda, frančiškan Robert Mazovec. Bil je dober dušni pastir in skrben upravitelj cerkvene lastnine.

Predhodno je bil župnik v Johnstownu, kjer je za staroizseljence zgradil cerkev in dvorano. Od tam je bil poslan v Ljubljano. Ker je bila v New Yorku nevarnost, da zaprejo slovensko cerkev, smo Slovenci prosili za pomoč tedanjega ljubljanskega nadškofa in priporočili p. Roberta Mazovca, ki je pred leti služboval v naši fari kot kaplan.

Zanimal se je tudi za kulturo in glasbeno umetnost, sam je bil odličen violinist.

Naj Bog njegov trud bogato poplača.

Faranka

Tri sirotišnice matere Terezije v Romuniji

Mati Terezija je kljub visoki starosti in rahlemu zdravju vedno na poti kot poslanka krščanske ljubezni. Nedavno se je mudila v Romuniji, kjer je odprla tri sirotišnice za otroke. Sprejel jo je tudi ministrski predsednik.

Ameriške volitve so blizu

Blizajo se ameriške predsedniške volitve, ki bodo v začetku prihodnjega novembra. Volilna kampanja je v polnem teku in oba glavna kandidata, sedanji predsednik republikanec Bush in demokrat Clinton sta v središču političnega dogajanja in zanimanja. Pred dnevi sta guverner Clinton in Barbara Bush v imenu svojega moža-predsednika bila gosta Američanov italijanskega porekla. Ta volilni zbor je zelo pomemben, saj je v ZDA približno 25 milijonov Italo-Američanov. V volilni boj je ponovno vstopil znani milijarder Ross Perot, ki se je julija iz tekme sicer umaknil. Gotovo ne bo izvoljen, pač pa lahko s svojim nastopom odločilno obrne jeziček na tehtnici enemu ali drugemu glavnemu kandidatu v prid.

Gorbačov - politični jetnik?

Ruske oblasti so pred kratkim »zamrzile« potni list bivšemu sovjetskemu predsedniku Mihajilu Gorbačovu. Ta je nameraval na razna potovanja v tujino, tako v Italijo, Korejo in drugam. Notranje ministrstvo ruske republike opravičuje svoj uprek z dejstvom da Gorbačov noče pričati pred ustavnim sodiščem, kjer sedaj poteka razprava proti razpuščenju komunistični partiji. Pravijo, da se mora tudi on držati pravil in zakonov svoje države. Zanimivo je, da je sedaj nekdanjega sovjetskega voditelja doletela podobna usoda, kot pred leti razne oporečnike režima...

Pokrajinska bratstva frančiškanov

Uvodnik zadnje, 3-4. številke Srečanj, glasila Frančiškovih skupnosti v Sloveniji, je posvečen bodočim pokrajinskim bratstvom slovenskih frančiškanov (tretji red). Narodni svet Frančiškanov svetnega reda v Sloveniji (FSR) je namreč že 14. marca objavil sklep o ustanovitvi pokrajinskih bratstev, kakor jih predvidevajo nove Generalne konstitucije FSR. Pokrajinsko bratstvo naj bi bilo združenje vseh krajevnih bratstev frančiškanov, zagotavljalo pa bi nujno potrebno povezavo med krajevnim in narodnim bratstvom. V slovenski frančiškanski provinci so doslej pogrešali prav ta povezovalni člen.

Zato so se soočali z velikimi težavami in neskladji, med katerimi Srečanja posebej opozarjajo na mnoga osamljena in zapuščena krajevna bratstva, veliko pomanjkanje bratov in sester za vodstvene službe, životarjenje ali celo umiranje nekaterih krajevnih bratstev (vodili so jih škofjski duhovniki, ki pa so bili kasneje premeščeni), veliko zemljepisno oddaljenost, ki ovira živahnejše delo na posameznih področjih itd.

Pričakujejo, da bodo načrt uresničili do naslednjega volilnega kapitlja, ki bo prihodnje leto. Statut, ki je v pripravi, pa bo opredelil meje pokrajinskih bratstev, ki se bodo ujemale z mejami vseh treh slovenskih škofij — ljubljanske, mariborske in koprške.

iv

Vse za šolo dobite v
KATOLIŠKI KNJIGARNI

**BRALCI
PIŠEJO**

Odgovor na članek »Zbiranje vernikov pri Fari...«

Pišete »Neki«, ta človek ima pravo ime in priimek. Kraj pa ni njiva s krompirjem ali žitom, to je lep travnik z zasilno kapelico Matere božje. Če se je 20. septembra zbralo tam toliko ljudi iz Milana in Brescie, ne verjamem, da so to bili vsi lahko-verniki, prej bi rekla, da so lahko prišli iz radovednosti, da se prepričajo. Bilo pa je med ljudstvom dokaj redovnic in 10 duhovnikov, od teh je eden maševal. Množica sv. obhajil, tisoč, je tudi pozitivno šteta. Duhovniki so spovedovali.

Nasproti latinskemu pregovoru: »Ljudstvo hoče biti varano, torej varajmo ga!« rajši postavimo nasvet judovskega učitelja postave Gamalijela. »Izraelci! Dobro premislite. Ne dotikajte se teh ljudi (apostolov); zakaj če je ta načrt ali to delo človeško, bo razpadlo, če je pa od Boga, jih ne boste mogli uničiti, da bi se kdaj ne izkazalo, da se borite proti Bogu.«

Sledi podpis

Opomba: Poromal sem v Lurd in Fatimo, šel sem kot vernik. Obiskal sem pa tudi Medjugorje, toda šel sem kot skeptik in se tak tudi vrnil. »Videnja«, ki se vlečejo iz leta v leto, se mi ne zdijo pristna, posebno če so brez čudežev, ki bi jih Cerkev odobrila. Zato sem skeptik tudi glede »videnj« pri Fari. Vsekakor vsakdo je svoboden, da veruje ali ne. Naša bralka in drugi z njo so svobodni, da verujejo v dogodke pri Fari, drugi smo svobodni, da ne verujemo. Čas bo pokazal, kaj je res in kaj ni, kot pravi pregovor: »Če so rože, bodo cvetele.«

Urednik

DUHOVNA MISEL ZA 28. NAVADNO NEDELJO

- Gospod, naš Bog,
prehitevaj in spremljaj nas s svojo milostjo
in vzbujaj v nas pripravljenost za dobra dela...

V glavni mašni prošnji tokrat ne prosimo Gospoda, svojega Boga, za običajne milosti: za zdravje, prave prijatelje, srečo v ljubezni in za vse, kar je potrebno za dostojno vsakdanje življenje (stanovanje, obleko, hrano, pijačo, delo, mir, počitek in uspeh). Danes se svobodno izročamo Bogu in ga prosimo, naj nas prehiteva in spremlja s svojo milostjo; naj postane navdihovalec in sooblikovalec našega življenja.

Prav je, če mislimo in poskrbimo za dobro počutje in prijetno življenje svojega telesa. Pomisliti pa moramo tudi za življenje svoje duše. Človek ima namreč dušo, ki jo mora rešiti; razum, ki ga mora razvijati izpopolnjevati, poglobljati in bogatiti z novimi spoznanji; voljo, ki jo mora oblikovati in pravilno usmerjati; značaj, ki ga mora vzgajati.

Kristjani sledimo idealu, ki je daleč višji, kakor so ideali drugih ljudi: poklicani smo, da postanemo podobni Kristusu. Živeti bi morali, kakor je živel Jezus; misliti, kakor je mislil Jezus; hoteti, kar je hotel Jezus; sovražiti, kar je sovražil Jezus; govoriti, kakor je govoril Jezus.

Na kratko: v vsem, vedno in povsod bi se morali obnašati, kakor se je obnašal Jezus. Naš poklic je postati sveti.

Vzvišen ideal, silno zahteven in težko dosegljiv. Naloga, ki je kristjani ne bi mogli uresničiti, če bi bili prepuščeni samim sebi in svojim močem. Seveda je najprej potrebna jasna, zavestna, nepreklicna in zavezujoča osebna odločitev. Potem posvečujoča in vsaka druga milost, da bi resnično postali ljudje za druge, solidarni s trpečimi, ker se »krik trpečega Kristusa« sliši tudi pri nas, kakor so nas opozorili evropski škofje na svoji sinodi. Tisti, ki bo zmogel veliko vložiti, bo še več pridobil, stokratno in še večno življenje v dediščino (prim. Mt 19, 29).

MILAN NEMAC

OD TU IN TAM

Trst. Na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta so z večino glasov odobrili zapisnik prejšnjih sej, kjer beremo, da so slovenski svetovalci Peterlin, Spetič in Košutova govorili v »tujem jeziku«, kakor da bi bilo prepovedano imenovati slovenski jezik. Žalostno in obsodbe vredno je predvsem dejstvo, da so to glasovale tudi stranke, ki so v svojih trditvah in izjavah do Slovencev naklonjene, kot npr. KD, vsi svetovalci PSI in svetovalci Severne lige.

Čedad: Leonardo Forabosco, deželni predsednik združenja gorskih občin in Gorskikh skupnosti - UNCEM, je bil v torek, 29. septembra, v Čedadu gost Zveze Slovencev videmske pokrajine. Tema razgovorov je zadevala deželni predlog za reformo krajevnih uprav s posebnim poudarkom na predlog združevanja Gorskikh skupnosti.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Dar cerkvi: 12 kipov apostolov

V Pirničah je bila pred 7 leti ustanovljena župnija, pred 2 letoma pa posvečena nova župnijska cerkev Mariji vnebovzeti. Domača umetnica Brigita Juvan je za novo cerkev iz lipovih brun naredila 12 kipov apostolov v naravni velikosti. Kipi krasijo cerkev zunaj krog in krog. Ljubljanski nadškof je umetnici podelil škofjsko odlikovanje za zvesto služenje Cerkvi s priloženo plaketo ljubljanske stolnice in diplomo.

V nedeljo nova maša, v sredo mamin pogreb

V mesečnem glasilu slovenskih jezuitov je poročilo o veliki žalosti, ki je zadel njihovega novomašnika.

V nedeljo, 12. julija, je v rojstni župniji Mengeš pel novo mašo p. Vili Lovše. Po slovesnosti v cerkvi je bilo na domu družinsko slavlje. Ni manjkalo pozdravov, čestitk, zdravil in petja. Srečo sina Vilija je posebno doživljala njegova mama Ana. Morda je bilo sreče preveč. Zvečer se je nenadno onesvestila. Takoj so jo prepeljali v bolnišnico, a naslednjega jutra ni dočakala.

Pokopali so jo v sredo, 15. julija.

21 novih blaženih

V nedeljo, 27. septembra, je sveti oče na trgu sv. Petra razglasil 21 božjih služabnikov za blažene. Med novimi blaženimi je kar 17 irskih mučencev. Irski mučenci so postali žrtev verskega preganjanja, ko se je Anglija odtrgala od Rima. Med temi mučenci so štirje škofje, 6 duhovnikov, en redovnik in šest laikov. Irske romarje je spremljalo 30 škofov.

Svetniški postopek za prvo žrtev revolucije

Zgleden katoliški dijak Lojze Grozde je 1. januarja 1943 na Mirni umrl mučeniške smrti. Nad njim so se grozljivo znesli krajevni nasprotniki vere in Cerkve. Pokopan je v Šentrupertu. V nedeljo, 27. septembra, je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar slovesno razglasil odlok o začetku uradnega postopka za priznanje mučeništva.

Centri za zdravljenje zasvojenih z mamili v Sloveniji

Pobudo za centre je dal italijanski duhovnik Pierino Gelmini. Do leta 1963 je bil v diplomatski službi Vatikana. Takrat se je odločil, da bo pomagal zasvojenim z mamili. Doslej je ustanovil 160 skupnosti, v katerih se zdravi trenutno 4000 fantov in deklet. Skupnosti se imenujejo »Skupnosti srečanja« — Comunita incontro. Za zdravljenje se odločajo prizadeti prostovoljno. Dosedanji uspehi so veliki, saj se po treh letih bivanja v Skupnosti reši mamil 80% fantov in deklet. Trenutno se zdravi v teh Skupnostih tudi 21 Slovencev. Štirje so že končali zdravljenje, 17 pa še ne.

V sredo, 23. septembra, se je don Pierino Gelmini pogovarjal z ministrom Božidarjem Voljčem in njegovimi svetovalci. Prišlo je do sklepa, da se v Sloveniji ustanovijo tri Skupnosti ali Centri. Nekaj težav je, ker se okoliški ljudje boje teh Centrov, a duhovnik pravi, da je strah odveč. Govori pač iz osebnih izkušenj.

O vračanju cerkvenega premoženja

BREDA AVSENIK

»Tudi če bi Cerkev dobila nazaj vse svoje nacionalizirano premoženje, bi bilo to ob številnih potrebah komaj kaplja v morje,« je na nedavnem predavanju katoliškim izobražencem na Teološki fakulteti v Ljubljani dejal dr. cerkvenega prava, docent na Teološki fakulteti v Ljubljani in član škofijske komisije za denacionalizacijo dr. Borut Košir.

SPORNI ZAKON O DENACIONALIZACIJI

Zakon o denacionalizaciji je bil še pred sprejetjem v skupščino velika tema domala vseh političnih strank — vsaka po svoje je s svojimi obljubami skušala najti korist zase. Zdaj pa bi nekatere od njih najraje videle, da ga ne bi bilo. Z divjimi privatizacijami bi si bilo pač mogoče še marsikaj nagrabiti, saj slovenski zakoni veljajo le za naprej, kar je po mnenju dr. Koširja sporno.

»Priča smo poskusu erozije zakona o denacionalizaciji. Najraje bi ga spodnesli in, če bi jim to uspelo, bi bili ostali upravičenci le še majhen zalogaj,« je bilo slišati na predavanju.

Med upravičenci za denacionalizacijo je kot edina institucija, ki more nesporno dokazati svojo kontinuiteto,

slovenska Cerkev s svojimi številnimi župnijami in redovnimi skupnostmi. Vse druge so se v desetletjih po vojni močno modificirale. Cerkevna lastnina ima pri tem poseben značaj in namembnost. Njeni nosilci so škofije, župnije, samostani, vikariati, šole, zavodi..., ki potrebujejo za svoje delovanje tudi materialno osnovo. Cerkev je duhovna ustanova, ki pa hkrati deluje v svetu in s svojim delovanjem aktivno posega v življenje ljudi. V Cerkvi na Slovenskem je več kot 3000 pravnih oseb, ki so lastniki cerkvenega premoženja. Ne gre torej za enega samega lastnika, ampak za večje število javno pravnih oseb. Nevzdržni so očitki, da bo Cerkev postala veleposestnik.

NEUPRAVIČEN STRAH

Ali je strah o bogatstvu Cerkev upravičen?

Cerkev ima zelo stroga merila za upravljanje svoje lastnine. Tudi v časih, ko je slovenska Cerkev še razpolagala z vsem svojim premoženjem, ni mogla sama vzdrževati svojih sakralnih stavb, ki so hkrati pomembni kulturni spomeniki. Poleg cerkva je morala preživljati večje število zaposlenih oseb, kar je bilo mogoče z da-

rovi številnih vernikov in državno pomočjo.

Po vojni so ji odvzeli velik del premoženja. Novi režim jo je hotel spraviti na kolena. Zgovoren je podatek, da je bilo v ljubljanski škofiji pred vojno okoli 600 duhovnikov, po vojni jih je ostalo 300 in od teh je šlo skozi povojne zapore 272. Tako je bilo takih, ki niso bili preganjani, le 28!

Velike žrtve vernikov in tudi materialna pomoč iz tujine je Cerkvi omogočala, da je preživela težke čase. Ob vsem tem je skozi desetletja ohranjala kulturno in duhovno bogastvo slovenskega naroda, saj je večji del cerkvenih objektov spomeniško zaščitenih. V Sloveniji je 791 župnij, 15 ženskih in 12 moških redovnih skupnosti s 155 redovnimi hišami. To pomeni tudi ogromno število sakralnih objektov, ki so pomembni kulturni spomeniki in jih je potrebno vzdrževati. Za to pa so zainteresirani tudi neverni. Kritičen je tudi problem nujno potrebnih novogradenj.

DEJAVNOST CERKVE

Cerkvi na Slovenskem je v povojnih letih uspelo vzpostaviti vzporeden šolski sistem. Po vseh župnijah otroci obiskujejo redni verouk, številne mladinske skupine, tečaje za katehume, za izobražence. V vseh teh letih sta v Želimlju in Vipavi delovali verski srednji šoli, v Ljubljani pa Teološka fakulteta. Z več sredstvi bi bilo mogoče vse te dejavnosti še boljše organizirati.

Ravno tako pomembno je tudi karitativno delovanje Cerkev. Naloga Cerkev in države je skrb za ljudi v stiski. Tovrstna dejavnost Cerkev ni v nasprotju s socialnimi obvezami države. Pri tem se nam kar samo ponuja vprašanje: Zakaj država financira samo Rdeči križ, ne pomaga tudi Karitasu? Zdi se, da je to predvsem stvar prestiža. Tudi na tem področju bi Cerkev z več sredstvi svoje delovanje lahko razširila — to bi koristilo prav vsem, še zlasti pa pomoči potrebnim. Poleg tega se ni bati, da bi se Cerkev z vrnjenim premoženjem prekomerno okoriščala: cerkveno imovinsko pravo namreč zahteva, da je potrebno vse presežke nameniti za karitativno dejavnost.

VZDRŽEVANJE CERKVENIH OSEB

Tudi položaj, v katerem živijo slovenski duhovniki, redovniki in redovnice, ni rožnat. Pravzaprav jih še vedno zelo pogosto vzdržujejo domači. Pri tem je treba samo pomisliti na neredke odročne župnije, kjer maloštevilni prebivalci s svojimi darovi duhovnikov ne morejo vzdrževati, kaj šele, da bi lahko skrbeli za vzdrževanje številnih cerkva, s katerimi je Slovenija posejana. Samo duhovnikov pa je v Sloveniji 1150. Redovne skupnosti so pri tem pogosto še na slabšem, zato se morajo zlasti redovnice pogosto odločati za državne službe. Načelo pravičnosti in tudi čast družbe zahtevata, da so deležni vsaj osnovne socialne varnosti. Do 1. 1945 so duhovniki prejeli od države dopolnilno plačo, ki je pokrila razliko med njihovimi dohodki in dohodki enako izobraženih v državnih službah, saj so duhovniki opravljali tudi številna, za državo pomembna opravila — vsa matična služba, matične knjige, številni arhivi so bili v župniščih.

KAM JE ŠLA ODŠKODNINA ZA ZVONOVE?

V slovenski javnosti je mogoče zaslediti veliko manipulacij na temo lastnine, ki je bila Cerkvi po vojni krivično odvzeta in jo ta zdaj zahteva nazaj. Vsi cerkveni gozdovi, ki naj bi po zakonu o denacionalizaciji prišli spet v Cerkevne roke, predstavljajo le 2,7 odstotka vseh gozdnih površin v Sloveniji! Če bi skušali samo z dohodki gozdov, ki jih upravlja Gozdno gospodarstvo Bled, obnoviti na primer Škofove zavode v Šentvidu nad Ljubljano, bi za to potrebovali približno 60 let! V zadnjih tednih smo slišali in prebrali toliko neresničnih podatkov, ki so trdili, da bo Cerkev dobila kar tretjino ali celo več od vseh slovenskih gozdov. Odveč je tudi strah, da bi Cerkev s svojimi gozdovi slabo gospodarila. Najboljši gospodarji so bili vedno lastniki. Izkušnje dokazujejo, da je bila Cerkev pred vojno varčna upravljalca svojih posestev. Ob tem ostajajo še številna odprta vprašanja: samo na Primorskem je bilo med vojno odvzetih 519 cerkvenih zvonov, kar zneso 214211 kilogramov brona. Država je zanje dobila odškodnino, ki pa do Cerkev ni prišla.

Ob tem je zanimivo pogledati stanje kulturnih spomenikov, ki v zadnjih desetletjih niso bili v cerkveni lasti, na primer številni gradovi (Planina...). Velik del je danes v razpadajočem stanju. Velika zasluga

slovenske Cerkev je, da je iz neke odgovornosti tudi do kulturne dediščine slovenskega naroda svoje sakralne objekte s pomočjo vernikov in ob izdatni pomoči iz tujine ohranjala in vzdrževala. Tolikšne pomoči iz tujine pa najbrž ob ogromnih potrebah Vzhodne Evrope in Tretjega sveta ne bo mogoče pričakovati.

ZGLEDI V ZAHODNIH DRŽAVAH

Tudi v ostalih državah Zahodne Evrope, s katero se tako zelo radi primerjamo, ima Cerkev svojo lastnino in običajno prejema tudi del proračunskih prihodkov, ki ji omogočajo normalno delovanje. V Italiji, kjer so pred nekaj leti sprejeli tozadevno moderno zakonodajo, je to urejeno tako, da za določen del obvezne davčne mase vsak državljan sam odloči, v kakšen namen naj se porabi. Vsakdo lahko nameni denar za cerkvene potrebe, za karitativno dejavnost, za potrebe Tretjega sveta in podobno. Spet drugje to urejajo s progresivnim davčnim sistemom, sistemom ustreznih davčnih olajšav... Tudi pri nas bi bilo potrebno vse te stvari tudi zakonsko urediti.

Za zaključek je treba poudariti, da Cerkev z denacionalizacijo ne želi povzročati novih krivic. Cerkveno premoženje obstaja zato, da Cerkev z njim dosega osnovne duhovne namene, če pa se premoženje poveča, je dolžna z njim razpolagati tako, da služi v dobro potrebnim.

Viktor E. Frankl v Ljubljani

Viktor E. Frankl je eden najbolj slavni živčih psihologov in psihoterapevtov in je utemeljitelj novih pogledov v teh vedah. Psihološka spoznanja tega stoletja je dopolnil s pogledom v izvirno človeško potrebo po smiselnosti bivanja. Franklova spoznanja cenijo mnogi, ki delujejo na področju medicine, socialne, vzgoje in izobraževanja, verske pastoralne in drugih strok. Frankl se zavzema za upoštevanje človekove osebnosti in odgovornosti, osebne zasluge in osebne krivde.

Prav zato bo za širši slovenski prostor zanimiva novica, da bo ta slavni psiholog, kljub svojim 87 letom, v sredo, 14. oktobra, nastopil na seminarju, ki ga v Unionski dvorani

prireja Inštitut za psihologijo, logoterapijo in andropohigieno. Ta inštitut so ustanovili akademik Anton Trstenjak in sodelavci, da bi v Slovenijo prinesli spoznanja in metode Franklove eksistencialne analize. Seminar se bo začel ob 9. uri. Akademik prof. dr. Anton Trstenjak bo govoril na temo Slovenci in zgodovinski obrat v gledanju na človeka. Dr. Jože Ramovž po predstavi življenja, delo ter pomen Viktorija E. Frankla, sam slavni gost Frankl pa bo predaval na temo človek pred vprašanjem smiselnosti.

Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi Franklovo knjigo Kljub vsem rečem življenju »da« z dodatkom o temeljnih načelih logoterapije, ki je izšla pri celjski Mohorjevi družbi.

Krščanska kulturna zveza - Celovec

Slovenska prosveta - Trst

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica

P r i r e j a j o od 10. do 17. oktobra

5. koroške kulturne dneve na Primorskem

Spored

SOBOTA, 10. oktobra

Gorica - Katoliški dom, ob 11. uri

Nastop dijakinj Višje šole za gospodarske poklice v Št. Petru z recitalom indijanskih modrosti »Išta Aogin« ob 500-letnici odkritja Amerike. Režija Marjan Sticker.

Trst - Peterlinova dvorana, ob 18.30

Predvajanje filmov »Tevžej«, »Še upanje« in »Prvi sneg«

Devín - Koncert okteta SUHA. Vodi prof. Matevž Fabijan.

Dvorana pevskih zborov, ob 20. uri.

NEDELJA, 11. oktobra

Gorica - Katoliški dom, ob 16. uri

Folklorna skupina SPD »TRTA« iz Žitare vasi predstavi kmečke običaje »Babjo hojsetjo« in venček koroških plesov. Skupino vodi Stanislava Kukovica.

Otvoritev razstave »Noša in oblačilna kultura pri Zilji« ter predstavitev knjige dr. Marije Makarovič »Slovenska ljudska noša v besedi in podobi: Zilja«.

Sv. Ivan - Marijin dom, ob 17. uri

Koncert okteta »SUHA«.

PONEDELJEK, 12. oktobra

Trst - Peterlinova dvorana, ob 20.30

Zbrana bukovniška besedila Andreja Šusterja Drobošnjaka bosta predstavila ing. Franc Kattinig in dr. Herta Maurer Laussegger.

PETEK, 16. oktobra

Gorica - Katoliški dom, ob 19.30

Nastop in srečanje gojencev koroške Glasbene šole, Glasbene matice iz Žabnic in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« iz Gorice.

SOBOTA, 17. oktobra

Štandrež - Župnijska cerkev, ob 20.30

Mešani pevski zbor »ROŽ« iz Št. Jakoba »Pesem upanja«.

50-članski zbor izvaja obredne muslimanske pesmi »Alah je največji«, judovske »Dan sprave«, pravoslavne »Božja liturgija« in Kreolsko mašo.

Dirigent Lajko Milisavljevič.

Režija Marjan Sticker.

V okviru Koroških dnevov je 16. oktobra na programu tudi srečanje predstavnikov kulturnih in političnih organizacij s Koroške in Primorske.

Po stopinjah sv. Ignacija

Romanje mladih iz Stelle Matutine v Španijo

Slovenci in Italijani, ki se že nekaj let srečujemo v Stelli Matutini, hodimo po skupni poti v odnosu z Gospodom, na katero smo stopili z duhovnimi vajami sv. Ignacija in skupno željo, da bi ljubili Boga s svojim življenjem. Letos poleti smo doživeli pomemben trenutek, ki je bil zares »trenutek milosti«.

Sveti oče nas je s svojim obiskom in s tem, da je povabil Goričane, da bi bili »vidno znamenje edinosti in dialoga« in vse verne, da bi bili »zakrament božje prisotnosti na tem ozemlju«, spodbudil in potrdil, tako da smo organizirali dvojne romanje v Španijo, v kraje, kjer je živel sv. Ignacij. Romanje se je udeležilo približno sedemdeset mladih Slovencev in Italijanov iz Gorice, Tržiča, Cervignana, Ogleja in Trsta.

Kot osnovna tematika nas je spremljala »edinost za poslanstvo«: želja, da bi skupaj hodili po stopinjah sv. Ignacija, da bi korenine našega prijateljstva zasadili v plodno zemljo utelešenega Boga in da bi povzdignili naš pogled k Bogu, v bodočnost, da bi videli, kam nas on kliče. Pod vodstvom našega duhovnega asistenta Germana Maranija DJ smo prehodili pot sv. Ignacija od Barcelone do Loyole.

Ko smo brali odlomke iz Ignacijev Avtobiografije, ki opisujejo izkušnje svetnika v teh krajih, in ko smo molili ob njih, smo v Barceloni srečali Ignacija, ki se izroči Bogu in

najde v njem moč za trdne, radikalne in konkretne odločitve. Danes je človek redko zmožen takih odločitev, saj je ves prevzet od puhlega in lažnega sijaja neke površinske, kompromisarske, nihilistične kulture in se zato boji dokončnosti.

Na Monteserratu smo srečali viteza Ignacija, ki »odloži svojo opravo, da bi si nadel Kristusovo orožje« in spozna, kaj je »discreta charitas«: ljubezen, pozorna na osebo, ljubezenska pozornost, ki smo jo sami izkusili med dvema kulturama. Odkrili smo, da smo ustvarjalno in vedro pritegnjeni drug k drugemu, saj v nas gori isto hrepenenje, ista Ljubezen.

V Manresi smo videli, kako je Ignacij ponotranjil svojo, do tedaj še zunanjo, duhovno izkušnjo, kako je odkril središče in v tej notranjosti srečal Gospodovo človeškost, bogočlovečnost.

V Javieru smo razmišljali o ponižnem in pogumnem sv. Frančišku Ksaveriju, velikem Ignacijevem prijatelju. Zatem smo prispeli v Pamplono, kjer je bil Ignacij ranjen, medtem ko je proti vsakemu upanju, v veliki želji po prazni slavi, branil mesto pred francoskimi četami. Toda po božji milosti se je tukaj začelo tudi njegovo spreobrnjenje. Njegova goreča želja po služenju zemljskemu kralju se je spremenila v prav tako gorečo, edino odrešujočo željo, da bi služil večnemu Kralju.

V Loyolu smo prispeli kot romar-

ji po 25 km pešačenja v parihi. Tukaj smo imeli trodnevni mini-koncil, med katerim smo se posluževali Ignacijevih duhovnih metod: izkušnja — premišljevanje — odločitev. Mladi iz skupine Izvir in Italijani smo premislili vse, kar smo v zadnjih letih doživeli v Stelli Matutini, in skušali tako priti do konkretnih odločitev za skupno bodočnost.

Na romanju nam je g. Germano »oživil« osebo sv. Ignacija

Ti dve romanji sta bili konkretno, pozorno, novo in daljše srečanje med mladimi dveh narodov, dveh kultur, dveh različnih tradicij. Bili sta potrditev besed kardinala Martinija, ki pravi, da poslednja meja, oziroma to, kar zares ločuje ljudi in človeka samega, niso tradicije, kulture ali narodnosti, temveč zlo s svojimi zgodovinskimi posledicami. Poslednja meja je meja zla. Jezus Kristus pa je premagal zlo, tako da ga je vzel nase.

Naš nadškof nas je v razmišljanju ob papeževem obisku vse povabil, da se ne pustimo premagati od težav, in je obnovil poslanstvo k evangelizaciji te zemlje, k posredovanju med Vzhodom in Zahodom, čemur se mislimo resno posvetiti.

Zelo živi sta v nas želja in sila, da bi skupaj zgradili vse mostove nad mejami in da bi (kakor bi rekel mons. Bellomi v svoji knjigi Meje in mostovi) skupaj vzeli nase »tveganje odprtosti«.

Marina Fischer in Matjaž Terčič

Skupnost krščanskega življenja (SKŽ) v Gorici Slovenska skupina Izvir vstopa v Svetovno SKŽ

Skupina Izvir je nastala v Gorici pozimi leta 1987/88 iz želje petnajstih prijateljev, Slovencev, ki so doživeli ignacijanske duhovne vaje. Po teh se je v skupini porodila izbira za radikalnost v odnosu z Gospodom in v medsebojnih odnosih.

V naslednjih letih je Izvir sledil stopinjam Ignacijevih pedagogij, osnovane na duhovnih vajah, ki so strukturirane po tednih. V prvem

SKŽ skupine Kres iz Ljubljane, s katero je Izvir že od začetka bil v tesnih prijateljskih odnosih, ki so temeljili na skupni izkušnji duhovnih vaj, iz katerih izhaja prav odločitev za vstop v Svetovno SKŽ preko združitve s slovensko SKŽ;

2. dejstvo, da je SKŽ konkreten sad duhovnih vaj in je sredstvo iste pedagogije, ki je od vedno označevala Izvir.

Tako se je SKŽ predstavil skupini kot naraven korak na poti, ki smo jo že prehodili in za katero se je Izvir odločil šele po dolgem procesu molitve in razlikovanja.

Skupnost krščanskega življenja je združenje vernikov, ki jo Sveti sedež priznava po cerkvenem pravu. To pomeni, da Cerkev ne samo priznava, temveč tudi podpira in promovira to skupnost in njeno pedagogijo kot pastoralno sredstvo: tako formativno kot apostolsko.

Temeljna načela postavljajo za tipična sredstva duhovnosti SKŽ duhovne vaje, molitev in razlikovanje, tako osebno kot skupinsko, vsakodnevno spraševanje vesti in duhovnega voditelja. Imajo jih za pomembna sredstva, da bi človek našel Boga v vseh stvareh.

Klic k apostolatu je močno poudarjen v Načelih. »Združitev s Kristusom vodi v združitev s Cerkvijo.«, »Naše življenje je v bistvu apostolsko...« V tem smislu je treba upoštevati, da sta v Izviru do sedaj samo dve osebi izmed tridesetih prišli do življenjske odločitve, deset pa jih dejansko opravlja apostolat v Slovenski skavtski organizaciji.

Pristop skupine Izvir k svetovni SKŽ preko združitve s slovensko SKŽ je bil potrjen s strani Svetovnega izvršnega odbora SKŽ s soglasjem ljubljanskega in goriškega nadškofa, obeh provincialov Družbe Jezusove in duhovnih asistentov italijanske in slovenske SKŽ.

Damjan Hlede

Dobrine tega sveta nam lahko pomagajo, da jih obrnemo sebi v veselje, lahko pa nas tudi oddaljijo od Boga in ljudi.

Trenutki veselja ob slovenskih in italijanskih pesmih

Ekumensko romanje v Prekmurje in Slomškova razstava 19. in 20. septembra

Poln avtobus iz Trsta in Gorice se nas je prijavil za Slomškovo razstavo v Mariboru in lepa ekumenska doživetja v Prekmurju. Vodila sta dr. Angel Kosmač in dr. Jože Markuža, v Mariboru pa se nam je pridružil dr. Stanko Janežič.

Prva postaja v Mariboru je bila maša v stolnici, kjer je kot običajno stolni župnik podal nekaj zgodovinskih in arhitektonskih informacij o stolnici. Obkrožili smo nato Slomškov grob in poslušali tozadevno razlago dr. Janežiča.

Jedro našega potovanja pa je bila Slomškova razstava v Pokrajinskem muzeju mestnega gradu Maribora. Priznam, da me je že sama lokacija te razstave presenetila. Vhod in stopnišča, skulpture puttov, dekoracija zidov, kdor jih še ni videl, so mu bile prijetna izkaznica starega dvorca.

Slomškova razstava v tem dvorcu zaživi kot malokdaj to plemenito kulturno preteklost. Triletno delo uglednih ustanov je z občudovanja vrednim smislom približalo Sloven-

cem in tujim gostom vse premalo znano dimenzijo tega apostolsko čutečega očeta in škofa Slomška. Razstavljeno gradivo razkriva korak za korakom silo ustvarjalnega duha, ki ga je ena sama velika skrb za vsestransko osveščanje lastnega naroda. Govorica Slomškove genialnosti se stopnjuje od prvih začetniških dotikov inkulturacije najmlajših, pa do pedagoško — etične literature zgodovinske in kulturne orientacije. Svojo duhovno inspiracijo je zapečatil v dokumentih šolstva, narodnosti in družbenega dogajanja tiste dobe, kakor jih je doživljal in osebno nanje vplival. Razstavljeno slikarstvo, dragoceni mašni kelihi, mašni plašči, monštrance in fine vezenine, označujejo umetniško podobo tedanjega časa. Skupinsko ogledovanje take razstave pa ni isto, kot če posameznik zbrano podoživlja duhovno veličino Slomška v njegovem zgodovinskem razvoju. Komur je mogoče, naj si res privoščijo ogled te svete dediščine, od katere tudi mi živimo.

Kosilo pri »Orlu« ne potrebuje komentarjev.

Preko Maribora in Slovenskih Goric je avtobus zavozil v Prekmurje. Številne kapelice in križi so značilni za Slovenske Gorice. Ob njih se zbirajo verniki s košarami za blagoslov velikonočnih jedi. Pravijo, da so tam duhoviti ljudje in kar nič v zadregi, če se jim pri molitvi kaj zatakne. Takole si pomagajo: »Naj se reče, kar se hoče, vsi svetniki Slovenskih Goric, prosite za nas!« Pozorni smo bili na nekatere hiše v panonskem slogu. Tu so domovi škofa Grmiča, Krefeta, Kocbeka in dr. Trstenjaka, ki ga vsi dobro poznamo in cenimo.

SV. TROJICA

Obiskali smo božjepotno cerkev sv. Trojice iz leta 1636 z loretsko kapelo. Zaradi čudežev, ki so se tam dogajali, prihaja vsako leto veliko romarjev, tudi do 100.000. V teku stoletij je bila večkrat predelana in dozidana s samostanom za avguštince. Leta 1811 so avgu-

Udeleženci romanja ob Slomškovem spomeniku (foto Bratina)

štinci zapustili sv. Trojico, danes jo upravljajo frančiškani.

ZDRAVILIŠČE RADENCI

To svetovno znano zdravilišče smo nekateri prvič videli. Prekoračili smo park in ugotovili, da to ni cesarski Schönbrunn, pač pa kraljevsko mogočnejši v objemu zelene tišine. Ogled nove kapele sv. Cirila in Metoda v tem mestu nam je koristil tudi zato, ker smo v župnijskem listu

našli vzpodbudno vabilo, veljavno prav tako za naše razmere: »Vabilo za verska srečanja k obloženim mizi duhovnih spodbud. Kdor bo hotel napredovati, bo lahko, kdor pa ne, naj se ga Bog usmili! Ura zamujena, ne povrne se nobena!« Arhitektura cerkve je navdihnena po radenskih izvirih. Po teh simbolih je upodobljena oltarna miza, svečniki, lestenci in drugo. Pomolili smo in zapeli.

(Konec prihodnjič)

F.V.

Literarni natečaj

»MLADIKE«

1. Revija Mladika razpisuje XXI. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi.

2. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih na naslov MLADIKA, ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1992. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro. Teksti v prozi naj ne presega deset tipkanih strani, ciklusi poezije pa naj predstavljajo samo izbor najboljših pesmi.

3. Ocenjevalno komisijo sestavljajo: univ. profesor in kritik Martin Jevnikar, pisatelj Alojz Rebula, pesnik Albert Miklavc, prof. Ester Sferco in odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

4. Na razpolago so sledeče nagrade:

za črtico ali novelo:	
prva nagrada	200.000 lir
druga nagrada	150.000 lir
tretja nagrada	100.000 lir
za pesem ali ciklus pesmi:	
prva nagrada	100.000 lir
druga nagrada	70.000 lir
tretja nagrada	50.000 lir

5. Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku — Prešernovem dnevu — na javni prireditvi in po časopisu.

Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrada dela bodo objavljena v letniku 1993. Objavljena bodo lahko tudi nena-gradjena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo.

Odkritje spomenika na Repentabru

V nedeljo, 11. oktobra, bo župnijska skupnost Repentabor odkrila župniku Emilu Westru doprni kip. V župniji Repentabor je deloval v težkih letih med obema vojnama in med drugo svetovno vojno. Doprsni kip je delo domačina Evgena Guština, ki sedaj živi v Breznici na Gorenjskem.

Kot je sam napisal v posvetilu, je to njegovo delo dar župniji Repentabor, ker je želel tudi on, čeprav od daleč, sodelovati pri obnovi Repentabra in s tem podpreti napore sedan-ega župnika in domačinov pri tem delu. Slovesnost se bo začela ob 15. uri s sveto mašo za pokojnega župnika in za vse dušne pastirje, ki so delovali na Repentabru. Slovesnost se bo potem nadaljevala pred domom Emila Westra s priložnostnim kulturnim programom, pri katerem bodo sodelovali domači zbori.

Po programu bo sledila družabnost in zakuska s kozarčkom domačega za vse prisotne.

Ker pa je to tudi zadnji dan, ko je g. župnik Tone Bedenčič še med nami, odhaja namreč za eno leto na študijsko izpopolnjevanje v Rim, bo to tudi prilika, da se poslovimo od njega.

5. koroški kulturni dnevi pri nas

V soboto, 10. t.m., se bodo v Katoliškem domu v Gorici pričeli že 5. koroški kulturni dnevi na Primorskem. To je že tradicionalna kulturna izmenjava med Krščansko kulturno zvezo iz Celovca, Slovensko prosveto iz Trsta in Zvezo slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Letos slavi okroglo obletnico, in sicer 10 let obstoja. Korošci so pri nas petič, saj se ta manifestacija odvija izmenično eno leto na Koroškem, drugo pa na Goriškem in Tržaškem. Lani so primorski kulturniki gostovali na Koroškem.

Teden od 10. do 17. oktobra bo bogat na kulturnih prireditvah: od nastopov dijakov Višje šole za go- spodarske poklice in folklorne skupine SPD »Trta« do koncertov oktetov »Suha« in zbora »Rož«, razstav, predstavitev bukoviških besedil ter predvajanja filmov. V okviru Koroških dnevov se bo odvijalo tudi srečanje predstavnikov kulturnih in političnih organizacij s Koroške in Primorske.

Neki moški se pri brivcu pritoži nad stalnim podraževanjem britja. »Kaj morem za to,« pravi brivec, »če so ob današnjih podražitvah tudi obrazi vedno daljši!«

Nabrežina

Tudi nekdanji birmanci (na sliki) se radi spominjajo važnega dogodka, ki bo tudi letos, in sicer v nedeljo, 11. oktobra, ob 16.30 v nabrežinski cerkvi. Iskrene čestitke in voščila za krščansko življenje in za boljši svet

P. Vittorio Antolovich se poslavlja

P. Vittorio Antolovich, sedanjí župnik župnije Žalostne Matere božje ali pri Sv. Ani se poslavlja od svojih faranov.

V Trstu deluje že od leta 1955, dolgo let je skrbel za begunce, ko so bili v Trstu, predvsem v Padričah in pri Rižarni, od leta 1980 pa je vodil župnijo pri Sv. Ani.

Vsa ta leta je požrtvovalno skrbel za slovenske vernike, ki imajo svoje bogoslužje vsako nedeljo in praznikih ob 10. uri.

Slovenski verniki se mu toplo zahvaljujejo za vse, kar jim je dobrega storil v vseh letih, za njegovo razumevanje, pomoč in razpoložljivost.

P. Vittorio zapušča Trst, njegova dušnopastirska skrb bo sedaj veliki samostan v Gratzenu na Češkem. Cerkev je zopet dobila ta veliki kompleks, ki so ji ga komunisti zaplenili: a tu je sedaj samo en pater in še v letih. P. Vittorio mu bo priskočil na pomoč.

P. Vittorija naj spremljajo naše hvaležne molitve in voščila.

MISIJSKA PRIREDITEV

V nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri bo v Marijinem domu v ulici Risorta 3, misijonar p. Puhelj z Madagaskarja predvajal skioptične slike in govoril o svojem delu.

Na voljo bo tudi bogat srečolov. Toplo vabljeni vsi prijatelji misijonov na zanimivo srečanje.

Novo središče za družbena občila

V ponedeljek, 21. septembra, je škof Lorenzo Bellomi blagoslovil nove prostore središča za družbena občila, kjer je tudi uredništvo katoliškega tednika Vita Nuova. Uradi so v pritličju semeniške stavbe.

V škofiji obstaja že dolgo posebna komisija za družbena občila, z novim sedežem naj bi ta organ dobil novi in večji zagon v svojem delu v vseh družbenih občilih.

Namen središča je vzbujati v škofiji večjo pozornost na ta problem, ki je v tej dobi tako važen, pripravljati vsakoletni dan družbenih občil, poglobiti povezanost in sodelovanje s Katoliškim glasom in raznimi radijskimi in televizijskimi oddajami, priti do večje povezave med sorodnimi organi v Trivenetu, povezovati razne dejavnosti po župnijah in gojiti stike s svetom tiska.

Predsednik tega središča je urednik katoliškega dnevnika Vita Nuova, g. Silvano Latin.

TRST

Stoletnica Bratovščine rožnega venca v Barkovljah

Rožnovenska procesija v Barkovljah

Že iz naslova je razvidno, kako stara je navada, da se na rožnovensko nedeljo — prvo nedeljo v oktobru — zbere okrog kipa Kraljice rožnega venca veliko število Barkovljanov, tudi takih, ki le redko zahajajo k slovenski službi božji, in drugih, ki so se iz Barkovlj izselili. Ta dan zbere Marija okrog sebe res lepo število svojih častilcev.

Od kdaj tako?

Leta 1855 je v Trstu in okolici strážna kuga pobrala mnogo ljudi. Po- božna Barkovljanka Jožefa Znideršič je spoznala, da je potrebna posebna božja pomoč. Pogovorila se je s tedanjim dušnim pastirjem Janezom Breclnikom in na njeno spodbudo se je začela v cerkvi in po družinah goreča molitev rožnega venca. Nebeška Kraljica je molitev očitno uslišala, kajti kuga je v kratkem času prenehala.

Barkovljani so ostali rožnovenski Kraljici hvaležni. Že g. Breclnik, ki je pastiroval v Barkovljah do leta 1895, je ustanovil Bratovščino rožnega venca in poskrbel za novo sliko rožnovenske Kraljice, v stranskem oltarju barkovljanske cerkve. Slika krasi zdaj kapelo barkovljanskega pokopališča.

Za Breclnikom je Marijino češčenje in molitev rožnega venca pospeševal tudi njegov naslednik Jože Ceme. Prvi barkovljanski župnik Janez Černe (Barkovlje so postale župnija l. 1892) pa je uvedel devetdnevno pred rožnovensko nedeljo na pobudo tedanjega tržaškoprskega škofa dr. Janeza Glavina (doma iz Boljunca?). Poskrbel je za Marijin kip in uvedel procesijo na rožnovensko nedeljo. Kip je nosilo šest belooblečenih deklet. Isti škof je uradno potrdil »Bratovščino sv. Rozarija« v Barkovljah s pismom v slovensčini z dne 19. decembra 1892 in z odlokom o ustanovitvi v latinščini.

Od tedaj se leto za leto, vsako prvo nedeljo v oktobru zbirajo Barkovljani okrog kipa Matere božje. Že dan prej pa marljive žene in dekleta spletejo venec iz belega cvetja in z njim obkrožijo kip Kraljice rožnega venca.

Skozi vse leto pa se udje Bratovščine obvežejo, da zmoli vsak svojo desetko rožnega venca. Za žive in mrtve ude se daruje sv. maša vsako prvo soboto v mesecu. Za vse pokojne se bere sv. maša v novembru; po smrti posameznega člana pa izrecno zanj.

Na praznično nedeljsko mašo ob 8. uri zjutraj se verniki uvrstijo v procesijo za Marijinim kipom po morskem obrežju. Včasih so kip nosila dekleta v narodnih nošah, sedaj

pa so kip prevzeli fantje-skavti, deklice v belih nošah pa kip spremljajo. Pred kipom se zvrstijo dečki, deklice in žene v barvanih nošah. Seveda med procesijo molimo rožni venec, pojemo Marijine pesmi, v presledkih pa procesijo poživlja godba.

Letos je sicer precej nagajalo vreme, zato se je za procesijo izbralo krajšo pot okrog pristanišča. Vodil jo je novi škofov vikar g. Franc Vončina.

V lepo okrašeni cerkvi in ob Marijinem kipu je imel slovesno bogoslužje škofov vikar g. Vončina, asistrali so župnik don Elio Stefanuto, dušni pastir za barkovljanske Slovence g. Jože Špeh ter bogoslovec g. Maks Suard. To pot smo videli tudi lepo število ministrantov. S kora je med mašo donelo ubrano petje pod vodstvom Aleksandre Pertot.

Po procesiji so pred Marijinim kipom sledile še posebne molitve, škofov vikar je podelil slovesen blagoslov, nato pa smo dali duška petju Marijinih pesmi.

Prav gotovo nam bodo ostale v lepem spominu besede g. Vončine, ki je za praznovanje stoletnice priznanja Bratovščine rožnega venca navezal vzpodbujajoče misli o češčenju Matere božje, katere pomoč potrebujemo zlasti danes, v tako razrvanih časih.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

NAGRADA »DR. FRANE TONČIČ«

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado »Dr. Frane Tončič«, ki ima namen vzpodbuditi visokošolce pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila kandidati visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1991 in 30. aprilom 1992.

Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 20. oktobra t.l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, ul. Sv. Frančiška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo bo imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša 2 milijona lir, bo razglašen februarja prihodnjega leta.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

obvešča, da bo

Otvoritvena predstava sezone 1992-93

Aldo Nikolaj

HAMLET V PIKANTNI OMAKI

v režiji Žarka Petana

v petek, 9. okt.,

ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Abonma RED A

Ponovitve:

v soboto, 10. okt., ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 11. okt., ob 16.00 - Abonma RED C
v sredo, 14. okt., ob 20.30 - Abonma RED D
v četrtek, 15. okt., ob 20.30 - Abonma RED E
v petek, 16. okt., ob 20.00 - Izven Abonmaja
v soboto, 17. okt., ob 20.30 - Abonma RED F
v nedeljo, 18. okt., ob 16.00 - Abonma RED G

Rožnovenska nedelja v Podgori

Začetek slovesnosti ob 300-letnici posvetitve cerkve sv. Justa

Tradicionalno proslavljanje Rožnovenske Matere božje v Podgori je bilo letos še posebej praznično. Tamkajšnja župnijska skupnost, ki jo dobro leto vodi župnik Karel Bolčina, se je namreč odločila, da ob tem prazniku začne 8-mesečno proslavljanje 300-letnice posvetitve tamkajšnje župne cerkve mučencu sv. Justu. Leta 1692 je namreč tržaški škof Müller prišel v Podgoro in obnovljeno cerkev posvetil tržaškemu mučencu. V nedeljo, 4. t.m., so Podgorci imeli tudi srečo, da se je vreme zjasnilo in je popoldne toplo jesensko sonce kar vabilo na procesijo.

Ob začetku vrste spominskih proslav in pobud, ki naj bi prispevale predvsem k verski in duhovni obnovi Podgorcev, so v vas povabili koprškega škofa msgr. Metoda Piriha, ob njem pa je bilo tudi lepo število drugih duhovnikov in sester. Škof Piriha je vodil popoldansko molitev rožnega venca (posamezne desetke so zgledno odmolili otroci), samo procesijo po vasi in tudi pete litanije Matere božje. Verniki, ki so napolnili cerkev, pa so s posebno pozornostjo prisluhnili njegovi homiliji. Uvodoma je koprski škof poudaril, da je proslavljanje takega jubileja lepa priložnost, da se ljudje ponovno približajo veri in se duhovno prenovijo. Za zgled je postavil Marijo, ki je popolnoma zaupala Bogu. Za podgorsko dvojezično faro pa je bilo še posebej zanimivo, da je prisotne pozval k medsebojnemu spoštovanju in strpnosti ter vzajemnemu bogatenju.

Med pobožnostjo, procesijo in litanijami je dovršeno pel podgorski zbor pod vodstvom Mirka Špacapana. Sodeloval je tudi zbor italijanske podgorske skupnosti, pravi špalir mladosti pa so postavili slovenski goriški skavti.

Za posebno praznično vzdušje so poskrbeli podgorski pritrkovalci, ki so z veliko vnemo in okusom z zvonovi naznanjali, da je v vasi praznik.

Proslavljanje podgorske Rožnovenske Matere božje pa se je še nadaljevalo, saj so Podgorci pripravili odlične štruklje in ponudili dobro domače vino, tako da je bilo res lepo doživeti se pogovoriti o domačih in drugih zadevah.

vj

Pastirček v novo šolsko leto

Ko se odpro vrata v novo šolsko leto, stopi skoznje tudi Pastirček. Letos vstopa obilnejši, na 40 straneh in v novi pisani obleki. Tudi vsebina je še bolj pisana kot prejšnja leta; dobiš malo vsega, kar otroke zanima, od pisem, ki so se med počitnicami nabrala, do poučnih in zabavnih člankov in pesmic ter ugank. Starši in vzgojitelji, privoščite otrokom PASTIRČKA in ga naročite za celo šolsko leto!

Prva seja novoizvoljenega pokrajinskega odbora

V torek, 22. septembra, se je prvič sestel novi pokrajinski odbor, v katerem so zastopniki štirih strank: krščanska demokracija, socialisti, socialni demokrati, demokratična levica ter Slov. skupnost. Novemu odboru želimo dobro delo, saj koalicija štirih strank na Pokrajini razpolaga z izjemno večino v svetu (20 na 24). Ob dobri volji bo odbor lahko odločno upravljal pokrajino do prihod-

jih volitev leta 1993.

Naj omenimo, da slovenska predstavnik zasedata dve odborniški mesti, dr. Mirko Špacapan je odbornik za finance, Aleksandra Devetak pa odbornik za šolstvo. To je lep dokaz, da naši izvoljeni predstavniki uživajo ugled tudi izven naše narodne skupnosti.

Koncert cerkvenih pesmi Vinka Vodopivca

Združenje cerkvenih pevskih zborov pripravlja za nedeljo, 18. oktobra, koncert cerkvenih pesmi Vinka Vodopivca, s katerim se pridružuje ustanovam, organizacijam in društvom, ki so ali še bodo počastile priljubljenega primorskega skladatelja ob 40-letnici njegove smrti. Sodelovali bodo zbori iz Štandreža, Števerjana, Doberdoba, Rupe-Peči, Podgore, zbori Lojze Bratuž, Mirko Filej iz Gorice in Lipa iz Šempasa (Slovenija). Koncert bo v župnijski cerkvi v Štandrežu ob 17. uri.

Seja Zveze slovenske katoliške prosvete

Bila je v Katoliškem domu, 28. septembra, ob veliki udeležbi članov.

Pregled opravljenega dela:

— ob 40 obletnici Vinka Vodopivca je Zveza izdala dve pesmarici: Moje gosli in Naša Soča, v katerih so zbrane posvetne pesmi tega priljubljenega primorskega skladatelja. Na proslavi, ki je bila 20. septembra v Kromberku, je sodeloval tudi zbor Rupa-Peč. Isti je pel tudi na predstavitvi obeh pesmaric in zbornika o Vinku Vodopivcu v Katoliškem domu. Na tem večeru so sodelovali Slavica Plahuta, Slavica Mlakar, Marijan Breclj in Franka Žgavec. - društvo Podgora se je poklonilo Vinku Vodopivcu s koncertom v nedeljo, 27. septembra v Podgori

Načrti:

— Koroški dnevi bodo v Gorici in Trstu od 10. do 18. oktobra. Premiera operete Srce in denar Vinka Vodopivca bo 7. novembra v Katoliškem domu. Zamisel terja veliko truda, saj sodelujejo člani skoraj vseh društev. Za režijo skrbi Aleksij Pregarc, za glasbo pa Hilarij Lavrenčič. Poleg premiere je predvidenih še deset ponovitev.

— zbori se pripravljajo na revijo Vodopivčevih nabožnih pesmi, ki bo v štandreški cerkvi 18. oktobra. Revijo bo priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov.

— Cecilijanka bo v Katoliškem domu 21. in 22. novembra. Posvečena bo Vinku Vodopivcu in Mirku Fileju.

— dve slovenski skupini iz Argentine sta na gostovanju v Sloveniji. Ponudili sta nastop v Gorici. Ker je pri nas kulturni koledarček že popolnoma zaseden, so bili odborniki mnenja, da bi bil možen edino nastop na zadnji dan leta v telovadnici Katoliškega doma, tudi z ozirom na to, da šteje skupina 90 članov.

Dramska skupina od Sv. Ivana v Trstu pripravlja sprevoigro Miklavž prihaja. Pripravljeni so nastopiti 5. decembra zvečer v Katoliškem domu. Za otroke so na žalost večerne ure neprimerne, zato bo treba poiskati drugo rešitev. K.M.

400 let kapucinske cerkve

Letos poteka 400 let, odkar je bila zgrajena kapucinska cerkev, porušena v prvi svetovni vojni in zopet obnovljena po 1. svetovni vojni.

Tega jubileja so se spomnili zdaj ob prazniku sv. Frančiška Asiškega, najprej s predavanji pred praznikom. Zgodovino cerkve do leta 1920, dokler so upravljali cerkev slovenski kapucini je orisal p. Štefan iz Sv. Križa na Vipavskem, po letu 1920 je pa govoril pater iz Gorice.

Proslavo so zaključili s slovesno sv. mašo v nedeljo na praznik sv. Frančiška z nadškofovo sv. mašo in srečanjem vseh Frančiškovi družin.

V tej cerkvi je bil vsa leta tudi slovenski pater, ki je skrbel zlasti za spovedovanje naših ljudi od vsepovedi. Po smrti p. Alfonza pretekli avgust naši ljudje to zelo pogrešajo. Upajmo, da bodo voditelji kapucinske province kmalu poskrbeli tudi za slovenskega spovednika.

Goriški nadškof in don Marini obsojena

Pretor v Cervignanu je obsodil goriškega nadškofa ter don Graziana Marinija, župnika, na štiri mesece zapora in na en milijon globe, in sicer pogojno. Krivda: leta 1989 sta pred oglejsko baziliko postavila kiosk za prodajo spominkov in nabožnih predmetov. Sovrintendent za umetnost se je zaradi tega pritožil. Sodnik je sedaj razsodil, kot smo povedali.

Sodnik se je držal zakona, toda vprašanje je, če je kazni v sorazmernosti z dejanjem, saj sta kioski postavila le začasno. Med tem časom so namreč našli bolj primeren prostor za takšno dejavnost.

Oktober, mesec misijonov

Mesec oktober ni samo mesec rožnega venca, temveč tudi mesec misijonov. V nedeljo, 18. oktobra, bo namreč svetovna misijonska nedelja, posvečena molitvi in zbiranju darov za misijone. Za to nedeljo načrtujemo: posebno prilogo Katoliškega glasa »Misijonska nedelja 1992.« Delili jo bomo pri cerkvenih vratih pri vseh mašah v slovenskem jeziku, in sicer vsem, ki jo bodo želeli prejeti.

Ker je nedelja posvečena molitvi, bo popoldne ob 15. uri v cerkvi sv. Ivana v Gorici skupna ura molitve za misijone.

Naslednjo nedeljo, 25. oktobra, bo v Katoliškem domu misijonska prireditev s srečolovom, in sicer ob 16. uri. Na sporedu je otroška igrice, srečanje z laičnim misijonarjem Klementom Palikom ter srečolov za misijone.

DAROVI

Za misijone: Ana Furlan 100.000 lir.

Za Katol. tisk: Kati Burjes 100.000 lir.

Za Katol. glas: v spomin na Vero Černetovo N.N. 30.000 lir.

Ob 4. obletnici smrti Franca Kete daruje žena Mirka za Dom srečanja na Višarjah 25.000 in za Sv. Goro 25.000 lir.

Za cerkev v Pevmi: namesto cvetja na grob pok. brata Gigita, Salvatore Furlan in družina, v.le Venezia, 26 - Gorica, 100.000 lir.

Za cerkev v Mavhinjah in Cerovljah: v spomin na pok. Miroslava Legiša, žena Marica z družino po 50.000 lir (skupaj 100.000 lir).

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA GORICA

Četrtek ob 20.30

Nedelja ob 19.30 (ponovitev)

Naslovi:

- Zakaj sploh Tednik naše radijske postaje
- Ali je kriza v Italiji evropska kriza
- O čem pričajo afere Drnovšek, Janša, Zlobec
- Volitve v Romuniji in v Sloveniji
- Pomislek o organiziranosti Slovencev v Italiji

obvestila

ACM Gorica vabi k maši za edinost v ponedeljek, 12. t.m., ob 16.30 v Zavodu sv. Družine.

SKPD »F. B. SEDEJ«

VABI

na občni zbor, ki bo v petek, 9. oktobra, v dvorani Sedejevega doma. Prvo sklicanje bo ob 20.00, drugo ob 20.30.

Slovenska šola v Špetru se je utrdila

List Dom v zadnji številki prinaša o vpisu v šole med Beneškimi Slovenci. Dvojezična šola v Špetru je uspešna. V petih razredih osnovne šole je 45 otrok - v prvem kar 14, v vrtcu pa 40 otrok, torej skupno 85. Vodstvo šole je moralo nekaj otrok odkloniti zaradi pomanjkanja prostora.

Radio Trst A

Spored od 11. do 17. oktobra 1992

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder. »Gusarji na obzorju«. 10.50 Boris Kobal in Sergej Verč v satiričnem kabaretu »Prežganka«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Tržaški štempiharji. 15.00 Iz krajevnih stvarnosti. 16.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1941 - 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 Okno na Arbat. 12.40 Cecilijanka 1991. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotiček: »Svet za zaveso«. 14.30 Iz filmskega sveta. 14.50 Evergreeni. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. Prvi del koncerta, ki je bil v stolnici v Piranu 3. maja letos ob 300-letnici Tartinijevega rojstva. 18.00 Alpe-Jadran.

Torek: 8.10 Alpe-Jadran (ponovitev). 8.40 Slovenska lahka glasba. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 Otroci in igra. 12.40 Cecilijanka 1991. Mešani zbor Hrast iz Doberdoba vodi Hilarij Lavrenčič. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 17.10 Mi in glasba. Drugi del koncerta, ki je bil v stolnici v Piranu 3. maja letos ob 300-letnici Tartinijevega rojstva. 17.50 Pavle Zidar: »Dražba sanj«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 8.40 Slovenska lahka glasba. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 Pesnice in pisateljice v anglosaški književnosti. 12.40 Cecilijanka 1991. Mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice vodi Stanko Jerič. 13.20 »Na goriškem valu«. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Sprehod po poteh slovenskega gledališča.

Četrtek: 8.10 Trst, december 1941. 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Cecilijanka 1991. Moški zbor Mirko Filej iz Gorice vodi Zdravko Klanjšček. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Razglednice iz Španije. 8.30 Slovenska lahka glasba. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 Halo, dober dan! Tu 362875 (1. del). 14.10 Otroški kotiček: »Ena resna - ena smešna«. 14.30 Od Milj do Devina. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu, 12. marca letos. 11.30 Odrpta knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Režije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 16.00 Skozi tančico molka.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina 1/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

Krščanska kulturna zveza - Celovec
Slovenska prosveta - Trst
Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica
5. koroški kulturni dnevi na Primorskem
Nedelja, 11. oktobra, ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici

Folklorna skupina SPD »TRTA« iz Žitare vasi predstavi kmečke običaje »BABJO HOJSETJO« in venček koroških plesov. Skupino vodi Stanislava Kukovica.

Otvoritev razstave »Noša in oblačilna kultura pri Zilji« ter predstavitev knjige dr. Marije Makarovič »Slovenska ljudska noša v besedi in podobi: Zilja«.

Vabljeni.